

การเมือง
เศรษฐกิจ
และสังคม

Politics, Economy and Society

ตัวอย่าง

บทนำ เรื่องจันทร์

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร
Naresuan University Publishing House
www.nupress.grad.nu.ac.th

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ
National Library of Thailand Cataloging in Publication Data

ปริชา เรื่องจันทร์.

การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม Politics, Economy and Society.-- พิษณุโลก: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2559.
304 หน้า.

1. การเมือง. I. ชื่อเรื่อง.

320

ISBN 978-616-7902-98-2

สพน. 018

การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม Politics, Economy and Society

ปริชา เรื่องจันทร์

สงวนลิขสิทธิ์โดยสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร

พิมพ์ครั้งที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2559 จำนวนพิมพ์ 1,000 เล่ม ราคา 290 บาท

การผลิตและการลอกเลียนหนังสือเล่มนี้ไม่ว่ารูปแบบใดทั้งสิ้น

ต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร

ผู้จัดพิมพ์

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร

มีวางจำหน่ายที่

1. ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาคารวิทยกิจดี ชั้น 1 ซอยนางเลิ้ง กรุงเทพมหานคร แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

สาขา ศาลาพระเกี้ยว กรุงเทพฯ โทร. 0-2218-9800-3

สยามสแควร์ กรุงเทพฯ โทร. 0-2218-9800-2255-4433

มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก โทร. 0-5525-0162-5

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดสุรินทร์ โทร. 044-216131-2

มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี โทร. 3839-4855

โรงเรียนเบ็ญจะจุลจอมเกล้า (จ.ลพ.) จังหวัดลพบุรี โทร. 037-393-023, 037-393-036

จัดสรรเบญจบุรี กรุงเทพฯ โทร. 0-2160-0001

รัฐธานีเบตกร จังหวัดนบพิตำ โทร. 0-2950-5408-9

มหาวิทยาลัยพะเยา โทร. 0-5316-6799, 0-5446-6800

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โทร. 044-922662-3

สาขาย่อยคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โทร. 0-2218-3979

2. เสี่ยงทิพย์ อินเตอร์ 108/3-5 ถนนเอกาทศรถ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก 65000 โทร. 0-5525-0112

สาขา มหาวิทยาลัยนเรศวร อาคารขวัญเมือง จังหวัดพิษณุโลก โทร. 0-5526-1616

ศูนย์การเรียนรู้พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเทศบาลนครพิษณุโลก ถนนขุนพิเรนทรเทพ

จังหวัดพิษณุโลก โทร. 084-814-7800

ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อาคารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 50 ถนนงามวงศ์วาน

แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทร. 0-2579-0113

3. ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อาคารอเนกประสงค์ ชั้น 1 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ถนนพระจันทร์

แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200 โทร. 0-2613-3899, 0-2623-6493

สาขา ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ โทร. 0-5394-4990-1

ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา โทร. 0-7428-2980, 0-74282981

5. ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยขอนแก่น 123 หมู่ 16 ถนนมิตรภาพ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000

โทร. 0-4320-2842

กองบรรณาธิการ

กองบรรณาธิการจัดทำเอกสารสิ่งพิมพ์ทางวิชาการของสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร

ออกแบบปก

สรุณา แสงเย็นพันธ์ images by Freepik.com

พิมพ์ที่

รัตนสุวรรณกรพิมพ์ 3 30-31 ถนนพญาลีโท อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000 โทร. 0-5525-8101

คำนิยม

หนังสือการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม (Politics, Economy and Society) ที่ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ ดร.ปรีชา เรืองจันทร์ ได้เขียนขึ้นฉบับนี้ เป็นหนังสือที่ผู้เขียนได้เรียบเรียงและแต่งขึ้น โดยใช้ประสบการณ์การทำงานด้านการปกครอง มีเนื้อหาสาระสำคัญทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม โดยได้บูรณาการ สาระสำคัญของหนังสือฉบับนี้พร้อมกับได้ชี้ให้เห็นถึงกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เกิดขึ้น จากอดีตถึงปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงข้ออำนาจทางการเมือง การเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม และกระแสเศรษฐกิจที่มีอิทธิพลและผลกระทบต่อการเมือง ชีวิตของชนในสังคม

แนวความคิดที่นำเสนอในหนังสือฉบับนี้ นับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งโดยเฉพาะนิสิตของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จะได้รับความรู้ความเข้าใจทั้งความคิดจากเจ้าของทฤษฎีและประสบการณ์การทำงานของผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ ดร.ปรีชา เรืองจันทร์ ในฐานะเคยดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดหลายจังหวัดคุณค่าของหนังสือเล่มนี้ จึงเป็นแหล่งรวมความรู้แนวความคิดของปรัชญาด้านการบริหารการปกครอง นักเศรษฐศาสตร์ นักการเมือง และนักสังคมจิตวิทยา ทำให้ผู้อ่านได้เข้าใจบริบทการเปลี่ยนแปลงในมิติต่างๆ ในระดับโลก ภูมิภาค ประเทศ และท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นการถอดบทเรียนของทฤษฎีสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปแบบ อย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังชี้ให้เห็นเป็นหลักการว่าการบริหารงานในด้านต่างๆ ทุกสมัย ทุกสังคมต้องยึดหลักความถูกต้อง ความร่วมมือ การมีส่วนร่วม ความซื่อสัตย์สุจริต และการทำงานมุ่งความสำเร็จของส่วนรวมเป็นหลัก

มหาวิทยาลัยนเรศวร ขอขอบคุณในความเสียสละของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ ดร.ปรีชา เรืองจันทร์ ที่ได้เรียบเรียงแต่งหนังสือฉบับนี้ขึ้น เป็นหนังสือที่มีคุณค่าในการค้นคว้าศึกษาของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร และสามารถใช้ในการศึกษาค้นคว้าและปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ เพื่อดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขอย่างชาญฉลาด

John Dman

(ศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ จินายน)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยนเรศวร

ดาวน์โหลดอย่าง

คำนำ

หนังสือเล่มนี้ เขียนขึ้นมาเพื่อใช้ในการสอนวิชาการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม (Politics, Economy and Society) ซึ่งเป็นวิชาศึกษาทั่วไปสำหรับนิสิต นักศึกษาในระดับอุดมศึกษา ผู้เขียนได้ค้นคว้าเรียบเรียงจากตำราหลักต่างๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศของบรรดานักปรัชญา ราชบัณฑิต เพื่อให้นักศึกษา ผู้อ่านและผู้สนใจใฝ่รู้ ได้มีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานธรรมชาติของการเมือง เศรษฐกิจและสังคมต่างๆ ไปในภาพรวม ซึ่งจะไม่ลงลึกในรายละเอียดมากนัก เพียงนำเสนอพื้นฐานเบื้องต้นที่มนุษย์ควรรู้ เกี่ยวกับการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมเท่าที่จำเป็นในกรอบอยู่ร่วมกันในสังคมเท่านั้น โดยเน้นให้ผู้สนใจใฝ่รู้ได้นำความรู้ที่ได้ศึกษาไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันและการดำรงตนในสังคม อย่างมีเกียรติ มีศักดิ์ศรี สมกับเป็นบัณฑิตที่จบปริญญาพื้นฐานวิชาชีพเพื่อก้าวสู่วิชาชีวิตที่งดงามต่อไป

สำหรับผู้สนใจใฝ่รู้ประสงค์จะศึกษาในรายละเอียดอย่างลึกซึ้ง รู้แจ้งเห็นจริงในแต่ละเรื่องนั้น ต้องศึกษาเพิ่มเติมจากรายวิชาเฉพาะเอง ซึ่งจะเจาะลึกถึงแก่นแนวคิดทฤษฎี การปฏิบัติ รวมถึงผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นทั้งบวกและลบทุกแง่มุม เช่น การศึกษาทางรัฐศาสตร์ การเมืองการปกครอง สังคมวิทยา มนุษยวิทยา เศรษฐศาสตร์ การเงินการคลัง เป็นต้น อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี ผู้เขียนได้แนะนำหนังสืออ่านเพิ่มเติมในบรรณานุกรมแล้ว หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเล่มนี้ จะมีประโยชน์แก่ผู้สนใจทั่วไปตามสมควร

ในการศึกษาค้นคว้านี้ ผู้เขียนได้นำองค์ความรู้มาจากตำราและข้อเขียนของนักปราชญ์ ผู้รู้และอาจารย์หลายท่าน โดยมิได้เจตนาลบหลู่หรือลอกเลียน จึงใคร่ขออนุญาตมา ณ ที่นี้ นำเผยแพร่สู่สาธารณชนวัตถุประสงค์เพื่อการสร้างสรรค์งานวิชาการให้แพร่หลายอย่างกว้างขวาง หากมีข้อผิดพลาดจากการเขียนเกิดขึ้น ผู้เขียนยินดีน้อมรับคำติชมด้วยความเคารพเพื่อปรับปรุงแก้ไขในโอกาสต่อไป ขอขอบคุณคุณสุธินี รอดประเสริฐ ผู้พิมพ์ต้นฉบับ นาย ป.นนทนันท์ เรื่องจันทร์ นางสาว ป.ประภัสสนันท์ เรื่องจันทร์ ผู้พิสูจน์ตัวอักษร และกำลังใจชั่วกัลปวาครุณปิยธิดา เรื่องจันทร์ คู่ชีวิต หากกุศลผลบุญบังเกิดจากการศึกษาค้นคว้าหนังสือเล่มนี้ ขอมอบมาทิศแต่นายจวน และนางบุญมา เรื่องจันทร์ บิดามารดา ผู้ให้กำเนิด และขัดเกลาชี้ทางสว่างแก่ผู้เขียน จวบจนทุกวันนี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ ดร.ปรีชา เรื่องจันทร์

สารบัญ

บทนำ ขอบเขตของการเรียนวิชา การเมือง เศรษฐกิจและสังคม 1

บทที่ 1 ความหมายและความสัมพันธ์ของการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจและสังคม 3

ความหมาย..... 4

ความสัมพันธ์ระหว่างการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจและสังคม 6

ประโยชน์ของการศึกษาการเมือง เศรษฐกิจและสังคม 9

คำถามท้ายบท..... 12

บทที่ 2 การเมืองการปกครองในสังคมมนุษย์ 13

นักปราชญ์การเมือง..... 16

นักปราชญ์การเมืองยุคโบราณ..... 16

โซเครตีส (Socrates) 16

เพลโต (Plato)..... 24

อริสโตเติล (Aristotle)..... 25

นักปราชญ์การเมืองยุคกลาง.....	27
เซนต์อ็อกสติน (St. Augustine)	27
ซีเซโร (Cicero).....	29
นักปราชญ์การเมืองยุคปัจจุบัน.....	30
นิคโคโล มาเคียเวลลี (Niccolo Machiavelli).....	30
โทมัส ฮอบส์ (Thomas Hobbes)	31
จอห์น ล็อก (John Locke).....	32
มองเตสกีเออ (Montesquieu).....	33
ฌอง ฌาค รูสโซ (Jean-Jacques Rousseau).....	34
จอร์จ วิลเฮล์ม ฟรีดริช เฮเกิล (Georg Wilhelm Friedrich Hegel)	35
คาร์ล มาร์กซ์ (Karl Marx).....	36
ขงจื้อ (Confucius).....	37
ฮานเฟย (Han Fei).....	40
ระบบการเมืองการปกครองระดับสากล.....	41
เผด็จการ.....	41
เผด็จการแบบอำนาจน้อย.....	42
เผด็จการแบบรวมอำนาจสมบูรณ์.....	42
โครงสร้างการปกครองของประเทศเผด็จการ.....	43
รากฐานหลักและลักษณะของเผด็จการแบบรวมอำนาจสมบูรณ์.....	43
รัฐญาเผด็จการ.....	44
ประชาธิปไตย.....	45
รากฐานของประชาธิปไตย.....	45
หลักการของประชาธิปไตย.....	46
ระบอบผสมผสานประชาธิปไตยกับเผด็จการ.....	48
ประชาธิปไตยแบบรวมอำนาจ.....	48
ลักษณะสำคัญของประชาธิปไตย.....	49
ประชาธิปไตยที่เป็นอุดมการณ์.....	49

